

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 1Tdo/60/2023
Identifikačné číslo spisu: 5121011054
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2023
Meno a priezvisko: JUDr. Martin Bargel
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2023:5121011054.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Martina Bargela a sudcov JUDr. Patrika Príbelského, PhD. a JUDr. Emila Klemaniča na neverejnom zasadnutí konanom 20. decembra 2023 v Bratislave v trestnej veci obvineného MUDr. X. E. pre prečin ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona a iné, o dovolaní obvineného MUDr. X. E. podanom proti rozsudku Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To/3/2023, z 13. apríla 2023 takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného MUDr. X. E. odmieta.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Žilina, sp. zn. 35T/88/2021, z 11. novembra 2022 (pozn.: ktorého vyhláseniu predchádzalo zo strany okresného súdu prijatie vyhlásenia obvineného E. o tom, že je vinný v zmysle § 257 ods. 1 písm. b), ods. 7 Trestného poriadku - čl. 269) bol obvinený MUDr. X. E. uznaný za vinného zo spáchania prečinu ublíženia na zdraví podľa § 157 ods. 1, ods. 2 písm. a) Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. h) Trestného zákona, ktorého sa dopustil tak, že

dňa 2. júna 2021 o 14.17 hodine viedol osobné motorové vozidlo zn. Volvo XC60, evidenčné číslo V. XXX V. v K., v ľavom jazdnom pruhu cesty 1/64 smerom od E. do centra mesta, kde v km 201,9, z dôvodu nevenovania sa plne vedeniu vozidla a situácii v cestnej premávke nerešpektoval signalizáciu na svetelnom dopravnom zariadení (červené svetlo, signál STOJ) v jeho smere, ale pokračoval v jazde ďalej, kde narazil v ľavom jazdnom pruhu do cyklistu X. B., nar. XX. L. XXXX, ktorý prechádzal na signál VOLNO (zelené svetlo) na svetelnom dopravnom zariadení pre chodcov, priamo po prechode pre chodcov sprava doľava z pohľadu vodiča MUDr. E., ktorému z nedbanlivosti spôsobil

- krvácanie pod tvrdú mozgovú blanu obojstranne,
- zlomeninu stropu očnénice vpravo,
- zlomeninu vnútornej steny pravej očnénice,
- zakrvácanie do prínosových dutín vpravo,
- tržnú ranu obočia vpravo a koreňa nosa,
- zlomeninu rebier 5 - 7 vľavo,
- pneumotorax a hemotorax vľavo,

- zlomeninu priečneho výbežku 2. driekovú stavca s posunom,
- oderky v oblasti oboch kolien,
- tržnú ranu lakťa vpravo, ktoré zranenia si vyžiadali práceneschopnosť v trvaní najmenej 2 mesiace, pričom vodič MUDr. X. E. svojim konaním porušil ustanovenie § 3 ods. 2 písm. b), § 4 ods. 1 písm. c) zákona č. 8/2009 Z. z.

Za to okresný súd uložil obvinenému podľa § 157 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 38 ods. 2, ods. 3 Trestného zákona, s prihliadnutím na § 36 písm. j), písm. l) Trestného zákona, s použitím § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona per analogiam, § 56 ods. 1, ods. 2 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 1.500,00 (jedentisícpäťsto) Eur; podľa § 57 ods. 3 Trestného zákona obvinenému ustanovil pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) mesiace a napokon postupom podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkázal poškodeného X. B. s jeho nárokom na náhradu škody na civilný proces.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (pozn.: po vyhlásení odsudzujúceho rozsudku súdom prvého stupňa sa prokurátor, obžalovaný a jeho obhajca vzdali práva podať proti nemu odvolanie, čo viedlo k vydaniu zjednodušeného rozsudku podľa § 172 ods. 2 Trestného poriadku) rozhodol na podklade odvolania poškodeného X. B. tak, že podľa § 321 ods. 1 písm. f), ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok okresného súdu v časti vo výroku o náhrade škody a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol tak, že podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku uložil obvinenému povinnosť nahradiť poškodenému B. škodu vo výške 15.564,71 Eur s tým, že podľa § 288 ods. 2 Trestného poriadku krajský súd odkázal poškodeného so zvyškom nároku na náhradu škody na civilný proces.

Proti rozsudku krajského súdu podal obvinený MUDr. E. dovolanie s poukazom na dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom).

Obvinený v podanom dovolaní argumentoval v zásade nasledovne.

„ ... nosným pilierom, na základe ktorého Krajský súd v Žiline ... zrušil rozsudok Okresného súdu Žilina z 11. novembra 2022 v časti výroku o náhrade škody ... bolo podané odvolanie splnomocnenca poškodeného proti výroku o náhrade škody ... v zmysle § 15 ods. 1 zákona č. 381/2001 Z. z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla (ďalej len „zákon o PZP“) náhradu škody uhrádza poisťovateľ poškodenému. Poškodený je oprávnený uplatniť svoj nárok na náhradu škody priamo proti poisťovateľovi a je povinný tento nárok preukázať“. Poukazujúc na znenie § 288 ods. 1 Trestného poriadku obvinený zdôraznil správnosť postupu okresného súdu a doplnil, že „ ... splnomocnenec poškodeného na verejnom zasadnutí 13. apríla 2023 aj naďalej zotrval na podanom odvolaní a žiadal súd o priznanie nároku napriek skutočnosti, že v januári 2023 došlo zo strany poisťovne k plneniu nárokov bolestného vo výške 13.030,00 Eur, straty na zárobku vo výške 4.868,71 Eur a vecnej škody vo výške 83,00 Eur ... krajský súd ... k predmetnému rozhodnutiu pristúpil bez toho, aby si overil, či sa tvrdenie splnomocnenca poškodeného zakladá na pravde a nedošlo k vyplateniu nárokov zo strany poisťovne. Aj napriek skutočnosti, že trestné konanie je ovládané zásadou kontradiktórnosti, kde aktivitu pri dokazovaní vyvíjajú najmä strany sporu, to a priori neznamena pasivitu súdu ... súd má aktívne zasahovať tak, aby mohol z vlastnej iniciatívy vykonať aj dôkazy, ktoré strany nenavrhli. Vzhľadom na to, že vyhládavacia zásada je expressis verbis vyjadrená v § 2 ods. 10 Trestného poriadku, pričom sa týka postupu orgánov činných v trestnom konaní a je konzumovaná zásadou kontradiktórnosti, čím dochádza k jej limitácii tým, že súd má povinnosť postupovať tak, aby konanie smerovalo k vydaniu meritórneho rozhodnutia vo veci samej, nečakajúc na návrhy strán. Krajský súd v Žiline tak konal v rozpore s viacerými zásadami, na ktorých spočíva trestné konanie. Pokiaľ predmetom verejného zasadnutia bolo riešenie otázky nároku na náhradu škody, mal súd povinnosť preveriť, či nedošlo k plneniu nároku zo strany poisťovne“.

S poukazom na závery vyjadrené v R 14/1977, resp. I. ÚS 699/2016 obvinený konštatoval, že „ ... hodnotenie dôkazov ... nebolo vykonané v intenciách § 2 ods. 10 až § 12 Trestného poriadku.“, „ ... uhradenie škody je prekážkou uloženia povinnosti ju nahradiť vo výroku o náhrade škody. Na jednej strane splnomocnenec poškodeného ako jediný disponoval informáciou, že škoda už bola uhradená a túto informáciu súdu neoznámil, na strane druhej súd nezisťoval, či rozhodovanie o škode je ešte vôbec

možné. Rozhodnutie o výške náhrady škody bolo tak založené na neoverených informáciách v neprospech obvineného. Toto rozhodnutie o výške náhrady škody vníma obvinený ako narúšajúce objektivitu a kvalitu rozhodovania".

Obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky:

- vyslovil, že konaním a rozhodnutím Krajského súdu v Žiline bol porušený zákon,
- v zmysle § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil rozsudok Krajského súdu v Žiline, sp. zn. 3To/3/2023, z 13. apríla 2023 a
- aby podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Krajskému súdu v Žiline, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol".

K dovolaniu obvineného sa vyjadril poškodený, ktorý uviedol nasledovné.

„ ... dovolanie ... považujeme za nedôvodné. Z obsahu dovolania je zrejmé, že dovolateľ napáda nedostatočný skutkový stav zavinený súdom v čase rozhodnutia ... odvolací súd rozhodol zákonne, bez povinnosti vyhľadávať dôkazy ... ako vyplýva zo zápisnice o verejnom zasadnutí z 13. apríla 2023, odvolací súd postupoval v súlade s ustanovením § 295 ods. 1 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku.

... odvolací súd založil svoje rozhodnutie na podklade skutkového stavu, v napadnutom rozsudku, ktorý považoval za správne zistený a v odvolacom konaní neboli produkované žiadne iné dôkazy, z čoho zároveň vyplýva, že dovolací dôvod ... nemohol byť naplnený ... ako sa ďalej v dovolaní uvádza, obvinený po rozhodnutí odvolacieho súdu zisťoval u poisťovne ..., či poškodený uplatnil nárok na náhradu škody, na čo mu poisťovňa oznámením z 20. apríla 2023 uviedla, že v januári 2023 došlo k čiastočnému plneniu nárokov bolestného, straty na zárobku a vecnej škody. Toto zistenie bolo zrejme podnetom na podanie dovolania v čase konania odvolacieho súdu som nemal žiadnu vedomosť o tom, že poisťovňa poskytla poškodenému nejaké čiastkové náhrady škody ... v súvislosti s povinnosťou advokáta s odbornou starostlivosťou chrániť a presadzovať záujmy klienta som názoru, že obhajca obvineného vo veci náhrady škody takto nepostupoval. Ak by riadne konal v rámci prípravy na verejné zasadnutie odvolacieho súdu, bol by zistil, že poisťovňa poškodenému čiastočne plnila. Rozhodnutím odvolacieho súdu nedôjde k duplicite povinnosti náhrady škody, ktorú si poškodený uplatnil vo výške 34.788,21 Eur, nakoľko poisťovňa si vyplatenie sumy 15.564,71 Eur započítala v rámci náhrady škody vo výške 34.788,21 Eur. Z uvedených skutočností je zrejmé, že v danej veci nejde o dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, preto navrhujeme, aby dovolací súd dovolanie odmietol".

Na vyjadrenie poškodeného reagoval dodatočným podaním doručeným priamo Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky obvinený MUDr. E..

„ ... splnomocnenec poškodeného vo vyjadrení adresovanému SAK uviedol, že v čase verejného zasadnutia odvolacieho súdu 13. apríla 2023 nemal žiadnu vedomosť o vyplatení časti náhrady škody od príslušného poisťovateľa. Rovnako splnomocnenec poškodeného vo vyjadrení k dovolaniu uvádza nasledovné:

1. v čase konania odvolacieho súdu som nemal žiadnu vedomosť o tom, že poisťovňa poskytla plnenie poškodenému nejaké čiastkové náhrady škody ...

2. ani poisťovňa a ani poškodený ma neupovedomili o nejakom čiastkovom plnení, o ktorom som nemal vedomosť v čase verejného zasadnutia odvolacieho súdu.

Z vyššie uvedeného je tak otáznou pravdivosťou vyjadrení splnomocnenca poškodeného, nakoľko 27. októbra 2023 bolo vystavené oznámenie od poisťovateľa, kde je jednoznačne uvedené, že 20. januára 2023 poisťovateľ vyplatil náhradu škody za bolestné vo výške 13.030,00 Eur na účet poškodeného na základe písomnej žiadosti jeho splnomocnenca z 13. januára 2023. O tejto skutočnosti poisťovateľ informoval splnomocnenca poškodeného listom z 19. januára 2023, ktorý mu bol doručený elektronickou poštou ... splnomocnenec poškodeného nepochybne musel disponovať informáciou o vyplatení náhrady škody, pričom túto skutočnosť zamlčal na verejnom zasadnutí a zároveň odvolací súd žiadnym spôsobom nepreveril, či nedošlo k plneniu nárokov zo strany poisťovne". Obvinený k uvedenému priložil oznámenie poisťovne Allianz - Slovenská poisťovňa, a. s., z 27. októbra 2023 s dovetkom, že zotrváva na dôvodnosti ním podaného dovolania.

+++

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolacích (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku), v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku) a spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku veta druhá, keďže obvinený pred podaním dovolania síce nevyužil svoje právo podať riadny opravný prostriedok, no riadny opravný prostriedok podal poškodený a odvolací súd rozhodol v neprospech obvineného - hoci rozhodnutiu odvolacieho súdu predchádzalo okresným súdom prijaté vyhlásenie obvineného o tom, že je vinný zo spáchania skutku uvedeného v obžalobe podľa § 257 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku, príp. vzdanie sa práva podať odvolanie podľa § 312 ods. 1 v spojení s § 172 ods. 2 veta prvá Trestného poriadku.

Tým bola splnená podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku pre jeho prerokovanie, nakoľko naposledy označené ustanovenie Trestného poriadku vyjadruje zásadu, že podaniu dovolania (okrem tých procesných situácií, kedy je subjektom podávajúcim dovolanie minister spravodlivosti) musí predchádzať uplatnenie riadneho opravného prostriedku proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa (v konkrétnom prípade ide o odvolanie podané poškodeným proti výroku o odkázaní s nárokom na náhradu škody na civilný proces, ktorým poškodený „úspešne“ v neprospech obvineného dosiahol jeho priznanie čo do výšky uvedenej v tomu zodpovedajúcej časti právoplatného rozsudku krajského súdu).

Najvyšší súd po oboznámení sa s obsahom podaného dovolania ako aj rozhodnutí vydaných vo veci samej dospel k záveru, že dovolanie obvineného MUDr. E. je potrebné odmietnuť, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Najvyšší súd poznamenáva, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, pričom nielen z označenia tohto opravného prostriedku ako mimoriadneho, ale predovšetkým zo samotnej úpravy dovolania v Trestnom poriadku je zrejmé, že dovolanie nie je určené na nápravu akýchkoľvek pochybení súdov, ale len tých najzávažnejších - mimoriadnych - procesných a hmotnoprávných chýb. Tie sú ako dovolacie dôvody taxatívne uvedené v ustanovení § 371 ods. 1 Trestného poriadku. V porovnaní s dôvodmi, ktoré opodstatňujú podanie odvolania, sú dovolacie dôvody koncipované podstatne užšie. Je tomu tak z dôvodu, že dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktorým bola vec právoplatne skončená. Predstavuje tak výnimočný prielom do právoplatnosti rozhodnutia (napadnutého dovolaním), ktoré je zásadnou zárukou stability právnych vzťahov a právnej istoty. Právoplatnosť je vlastnosťou rozhodnutia, ktorá v sebe poníma jeho faktickú nezmeniteľnosť (formálna právoplatnosť) a záväznosť (materiálna právoplatnosť). Nezmeniteľnosť rozhodnutia znamená, že v rámci konania, v ktorom bolo vydané, nemožno o veci, ktorá bola jeho predmetom, naďalej pokračovať, resp. ju „nanovo“ prejednať. Preto sú možnosti podania dovolania striktné obmedzené. Potenciálne „široké“ ponímanie uplatnenia tohto mimoriadneho opravného prostriedku by mohlo založiť takú procesnú situáciu, kedy by konanie pred dovolacím súdom bolo v zásade konaním pred ďalšou riadnou opravnou inštanciou a dovolanie tak chápané len ako ďalšie odvolanie.

Z ustanovenia § 385 ods. 1 Trestného poriadku vyplýva, že dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené. Viazanosť dovolacieho súdu dôvodmi dovolania sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku. Podstatné sú teda vecné argumenty uplatnené dovolateľom a nie ich subsumpcia (podradenie) pod konkrétne ustanovenia § 371 Trestného poriadku (R 120/2012).

Ak sa však obvinený domáha naplnenia dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku tak ním prezentované dovolacie námietky nemožno podradiť pod predmetný dovolací dôvod ako ani žiaden iný z dôvodov dovolania podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku.

Na „prvý pohľad“ by sa mohlo javiť, že ide o námietku spôsobilú byť subsumovateľnou pod dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku (rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.).

Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd ale vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili sudy nižšieho stupňa, a teda dôvodom dovolania nemôžu byť skutkové závery, čo vyplýva z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Nesprávnym použitím iného hmotnoprávneho ustanovenia sa rozumie nedostatočné posúdenie okolností vylučujúcich protiprávnosť (§ 24 - krajná núdza, § 25 - nutná obrana, § 26 - oprávnené použitie zbrane, § 27 - dovolené riziko, § 28 - výkon práva a povinnosti, § 29 - súhlas poškodeného, § 30 Trestného zákona - plnenie úlohy agenta), prípadne zániku trestnosti činu (najmä § 87 Trestného zákona - premlčanie trestného stíhania), resp. chybné rozhodnutia súdu pri uložení úhrnného trestu a spoločného trestu (§ 41 Trestného zákona), súhrnného trestu (§ 42 Trestného zákona), trestu odňatia slobody na doživotie (§ 47 a nasl. Trestného zákona) a pod. Môže ísť aj o hmotnoprávnu okolnosť inú než z Trestného zákona, napríklad civilného práva, ako by tomu mohlo byť i v posudzovanej veci.

Možno len v stručnosti doplniť, že rozhodovanie o vine a o náhrade škody v rámci jedného trestného konania sa uskutočňuje na podklade právnych predpisov pochádzajúcich z rôznych odvetví práva. Kým pri rozhodovaní o vine sudy aplikujú na svoje rozhodnutie právne predpisy zaradované do oblasti verejného práva, pri rozhodovaní o náhrade škody aplikujú právne predpisy zaradované do oblasti súkromného práva (pozri aj R 17/1973, obdobne aj R 30/2015-II). Pokiaľ vyššie citovaný dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku pripúšťa podať dovolanie aj z dôvodu, že dovolaním napadnuté rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, tak v prípade výrokov o náhrade škody sa tento dôvod dovolania vzťahuje na príslušné hmotnoprávne ustanovenia, na podklade ktorých trestné sudy rozhodli o náhrade škody v tzv. adhéznom konaní v rámci trestného konania.

Pre trestnú vec obvineného však platí, že najvyšší súd nemôže na podklade dovolania podaného obvineným meritórne vysloviť prípadné porušenie zákona krajským súdom (alebo naopak, jeho postup potvrdiť ako právne súladný a vecne správny), nakoľko podstatou dovolania obvineného je nesúhlas obvineného so správnosťou skutkových záverov krajského súdu ohľadne preukázania vzniku škody poškodenému v tam uvedenej výške.

Tieto závery však vyplývajú z výsledkov vykonaného dokazovania právoplatne „zakonzervovaných“ rozsudkom krajského súdu, ktorých správnosť a úplnosť nemôže najvyšší súd v tomto konaní iniciovanom obvineným skúmať ani meniť. Je potrebné si uvedomiť, že postup podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku (čo je kategóriou procesného a nie hmotného práva), ukladá povinnosť dokazovať v trestnom konaní najmä tieto skutkové okolnosti:

- a) či sa stal skutok a či má znaky trestného činu,
 - b) kto tento skutok spáchal a z akých pohnútok,
 - c) závažnosť činu vrátane príčin a podmienok jeho spáchania,
 - d) osobné pomery páchatel'a v rozsahu potrebnom na určenie druhu a výmery trestu a uloženie ochranného opatrenia a iné rozhodnutia,
 - e) následok a výšku škody spôsobenú trestným činom,
 - f) príjmy z trestnej činnosti a prostriedky na jej spáchanie, ich umiestnenie, povahu, stav a cenu,
- zatiaľ čo konkretizácia finálneho záveru o predmete dokazovania - intencne podrobne precizovaného v jednotlivých čiastkových modalitách podľa § 119 ods. 1 Trestného poriadku tak, ako je *expressis verbis* uvedené v predchádzajúcom odseku, vždy podlieha rozboru dôkaznej situácie a skutkových okolností prípadu.

Námietky skutkovej povahy sú pritom uplatniteľné len v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3

Trestného poriadku, ktorý je oprávnený použiť iba minister spravodlivosti ako jediný procesne aktívne legitímny subjekt. Najvyšší súd sa preto s týmto okruhom námietok nemohol zaoberať. Obdobne koncipované námietky sú uplatniteľné v rámci atakovania skutkových zistení, prípadne pochybení skutkovej povahy v podstatných okolnostiach, opäť v intenciách § 371 ods. 3 Trestného poriadku (R 14/2015).

K tomu pristupuje záver, že obsah a rozsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku nemožno účinne namietat prostredníctvom dovolania obvineného podľa § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku. Je tomu tak z dôvodu, že ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinенý podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú skutkovú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť niektorého z dôvodov dovolania, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktoré vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti zistenia skutkového stavu (R 7/2011).

O celkom zjavne skutkovej povahe námietok obvineného pritom svedčia námietky formulované takto:

- „k predmetnému rozhodnutiu súd pristúpil bez toho, aby si overil, či sa tvrdenie splnomocnenca poškodeného zakladá na pravde“,
- „odvolaciemu súdu nebránilo nič v tom, aby si tieto informácie preveril“,
- „rozhodnutie o výške náhrady škody bolo tak založené na neoverených informáciách v neprospech obvineného“ a napokon
- „toto rozhodnutie o výške náhrady škody vníma obvinený ako narúšajúce objektivitu a kvalitu rozhodovania“.

Najvyšší súd preto vyhodnotil dovolacie námietky ako len ďalšie „pokračovanie“ sporu medzi obvineným a poškodeným ohľadne „úplnosti“ alebo prípadného „zatajovania“ dôkazov potrebných pre ustálenie skutkového záveru krajského súdu namietaného dovolaním obvineného, pre ktorý však neexistuje v zmysle už uvedeného pred dovolacím súdom argumentačný priestor tak, ako je tomu naopak v konaní o odvolaní ako riadnom opravnom prostriedku.

Najvyšší súd ako súd dovolací nemôže skúmať hodnotenie dôkazov ako ani kvalitatívnu správnosť úvah súdov nižších stupňov vo vzťahu k dostatočnosti alebo „správnosti“ či presvedčivosti dôkazného podkladu pre nimi vnímané zistenie skutkového stavu v miere spoľahlivej a obsahovo spôsobilej pre rozhodnutie vo veci samej. Tak ako dovolací súd nemôže (výnimku predstavuje procesná situácia, ak je dovolateľom minister spravodlivosti; viď § 371 ods. 3 Trestného poriadku) skúmať a meniť ani správnosť a úplnosť skutku zisteného práve na podklade už skôr vykonaného hodnotenia dôkazov, ktoré sa realizuje v konaní pred súdmi nižšej inštancie, v dovolacom konaní nemožno účinne namietat zvolené, resp. použité dôkazné prostriedky a na ich podklade vykonané hodnotenie dôkazov v intenciách § 2 ods. 10, resp. ods. 12 Trestného poriadku, ak takéto finálne hodnotenie v konečnom dôsledku nevyhovuje predstavám dovolateľa - obvineného.

Tento kruh viazanosti správnosťou a úplnosťou zisteného skutku sa v tomto kroku uzatvára práve s poukazom na § 371 ods. 1 písm. i) veta za bodkočiarkou Trestného poriadku. Uvedené je vyjadrením limitácie dovolacieho súdu správnosťou a úplnosťou zistenia skutkového stavu skôr vo veci konajúcimi súdmi, a tak pretavením princípu, že správnosť a úplnosť zisteného skutku je doménou základného konania, do ktorej môže dovolací súd zasahovať len s poukazom na § 371 ods. 3 Trestného poriadku. Posúdenie rozsahu (ne)vykonaných dôkazov je otázkou skutkovou a nie právnou. Za skutkové námietky sa pritom považujú námietky, ktoré smerujú proti skutkovým zisteniam súdov, proti rozsahu vykonaného dokazovania, prípadne i hodnoteniu vykonaných dôkazov súdmi nižšej inštancie. Posúdenie dôležitosti (významu) konkrétneho dôkazu, prípadne vyslovenie dostatočnosti podkladov pre ustálenie záverov vyplývajúcich z vykonaného dokazovania nie je možné bez komplexného vyhodnotenia dôkazného stavu na podklade rozsahu a kvality procesu dokazovania vykonaného súdmi v pôvodnom

konaní, ktorého výsledkom je nimi zistený skutkový stav.

Dovolací súd nemôže posudzovať správnosť a úplnosť skutkových zistení aj preto, že nie je oprávnený bez ďalšieho prehodnocovať vykonané dôkazy bez toho, aby ich mohol v konaní o dovolaní sám vykonávať. Ťažisko dokazovania je totiž v konaní na súde prvého stupňa a jeho skutkové závery môže dopĺňať, resp. korigovať iba odvolací súd v rámci odvolacieho konania. Dovolací súd nie je možné chápať ako druhú „odvoláciu“ inštanciu zameranú k preskúmaniu rozhodnutí súdu nižšieho stupňa.

Vyššie vyjadrené základné argumentačné východiská zohľadňujú systematickú prepojenosť jednotlivých dovolacích dôvodov upravených v § 371 ods. 1 a nasl. Trestného poriadku, ich vzájomné vzťahy a obsahovú nadväznosť. Súčasne platí, že predstavujú zásadný významový rozdiel medzi tam uvádzanými dôvodmi dovolania a dôvodom dovolania podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku: dovolania ministra spravodlivosti ako v predmetnej trestnej veci jediného právno - kvalifikačne spôsobilého dovolacieho dôvodu.

Podstata preto zostáva zachovaná: obvinený „aktuálne“ podaným dovolaním s poukazom na už precizovanú argumentáciu dovolacieho súdu nemohol pred dovolacím súdom pre celkom zjavne skutkovú povahu dovolacích námietok uspieť. Za tohto stavu najvyššiemu súdu nezostalo nič iné, než dovolanie obvineného odmietnuť postupom podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.